

Bilaga 6. Exempel för kostnadsredovisning

Exempel 1: Fördelning av personalkostnader på tjänster

Personalkostnader hänförs på basis av den arbetstid som använts.					
Fördelning av arbetstiden i euro					
		Löner	Bikostnader	Totalt	
Person 1		10000	5000	15000	
Person 2		20000	10000	30000	
Totalt		30000	15000	45000	
Fördelning av arbetstiden i procent					
		Tjänst A	Tjänst B	Totalt	
Person 1		300	100	400	
Person 2		500	100	600	
Totalt		800	200	1000	
Työajan jakauma prosentteina					
		Tjänst A	Tjänst B	Totalt	
		80	20	100	
Fördelning av arbetstiden i procent					
		Tjänst A	Tjänst B	Totalt	
		36000	9000	45000	
		80	20		
Erhållna sjukdagpenningar				Totalt	Procent av personalkostn.
				2000	4,44
Avdras från personalkostnaderna enligt procenten					
		Tjänst A	Tjänst B	Totalt	
		34400	8600	43000	
		80	20		

Exempel 2 Användning av ekvivalenskoefficient vid fördelning av hyreskostnader

Hyreskostnader			
			Euro
Hyra euro			10000,0
<i>Användning</i>			
Kontorslokaler m ²	20		2000,00
Köksutrymmen m ²	80		8000,00
<i>Ekvivalenskoefficienter</i>			
Kontorslokaler		1,00	
Köksutrymmen		1,24	
<i>Kostnad justerad med koefficienten</i>			
Kontorslokaler	20		
Köksutrymmen	99,2		
	119,2		
<i>Enhetskostnad</i>			83,89
Kontorslokaler m ²	20		1677,85
Köksutrymmen m ²	99,2		8322,15
			10000,00

Exempel 3 Övervältring av avskrivningar

Avskrivningar på byggnad			
			Euro
Avskrivning euro			100000,0
<i>Användning</i>			
		m ²	
Serviceklass 1	30		20000,00
Serviceklass 2	70		80000,00

Exempel 4 Fördelning av förvaltningskostnader med hjälp av allmänt kostnadspålägg

Bildningsväsendets förvaltningskostnader hänförs till dess tjänster. Utgångsantagandet är att förvaltningen ska fördelas på endast tre redovisningsobjekt, nämligen grundläggande utbildning, morgon- och eftermiddagsverksamhet och gymnasieutbildning. Allmänna kostnadspålägg beräknas för både personalförvaltningen och den övriga förvaltningen.

Steg 1: Utredning av bildningsförvaltningens utgifter och intäkter.

Bildningsväsendets förvaltning: 4,5 mn euro

Steg 2: Beslut om fördelningsgrunderna. Förvaltningskostnaderna innehåller 0,5 miljoner euro kostnader för personalförvaltningen, vilket fördelas i förhållande till personalkostnaderna. Resterande 4,0 miljoner euro för förvaltningen fördelas proportionerligt i förhållande till de externa omkostnaderna.

Steg 3: Utredning av de direkta kostnaderna för tjänsterna.

Grundläggande utbildning: direkta externa omkostnader 20 miljoner euro (varav 15 mn euro är personalutgifter).

Morgon- och eftermiddagsverksamhet: direkta externa omkostnader 4 miljoner euro (varav 3 mn euro är personalutgifter), köp av kundtjänster 8 miljoner euro. Sammanlagt 12 miljoner euro.

Gymnasieutbildning: direkta externa omkostnader 2 miljoner euro (varav 15 mn euro personalkostnader).

Steg 4: Beräkning av de allmänna kostnadspåläggen.

Allmänt kostnadspålägg för personalförvaltningen: $0,5/(15 + 3 + 1) = 2,6 \%$

Allmänt kostnadspålägg för den övriga förvaltningen: $4/(20 + 12 + 2) = 11,8 \%$

Steg 5: Fördelning av förvaltningskostnaderna.

Grundläggande utbildning:

Övrig förvaltning: $20 \text{ mn } \text{€} * 11,8 \% = 2,36 \text{ mn } \text{€}$

Personalförvaltning: $15 \text{ mn } \text{€} * 2,6 \% = 390 \text{ 000 } \text{€}$

Morgon- och eftermiddagsverksamhet:

Övrig förvaltning: $12 \text{ mn } \text{€} * 11,8 \% = 1,42 \text{ mn } \text{€}$

Personalförvaltning: $3 \text{ mn } \text{€} * 2,6 \% = 78 \text{ 000 } \text{€}$

Gymnasieutbildning:

Övrig förvaltning: $2 \text{ mn } \text{€} * 11,8 \% = 236 \text{ 000 } \text{€}$

Personalförvaltning: $1 \text{ mn } \text{€} * 2,6 \% = 26 \text{ 000 } \text{€}$

Totalt = 4,5 mn €

Redovisningsobjektens direkta kostnader multipliceras med de allmänna kostnadspåläggen. Om kraftiga avrundningar har gjorts i procenttalen för de allmänna kostnadspåläggen, kommer den förvaltning som övervältrats på redovisningsobjekten inte nödvändigtvis att summeras ned till den förvaltningssumma som ska fördelas.

Exempel 5 Kostnadsfördelning per funktion enligt rapporteringsuppsättning TOTT

(Uppgifter om ekonomin inom förskoleundervisning, grundläggande utbildning, morgon- och eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning, och gymnasieutbildning)

Utöver en specifikation per service ska kostnaderna för förskoleundervisning, grundläggande utbildning, gymnasieutbildning samt morgon- och eftermiddagsverksamhet rapporteras per funktion. På rapporteringsuppsättning TOTT ska kostnaderna specificeras grupperade enligt funktion (undervisning, inkvartering och skjutsning m.m.) och kundgrupp (nioårig grundläggande utbildning och förlängd läroplikt m.m.). Dessutom görs en grov klassificering av kontogrupperna i personalkostnader och övriga kostnader.

Uppgiftslämnaren ska försäkra sig om att samma kostnader hänförs exempelvis till den grundläggande utbildningen i både serviceklassificeringen och TOTT-rapporteringen.

TOTT-rapporten för undervisning kan sammanställas enligt principerna för aktivitetsbaserad redovisning genom fördelning i två steg.

Steg 1. Först hänförs kostnaderna till funktionerna så att alla kundgruppers kostnader hänförs till samma funktioner. Till exempel hänförs undervisningskostnaderna för både den förlängda läroplikten och den nioåriga grundläggande utbildningen på undervisning.

Kostnaderna kan hänföras till exempel med hjälp av registreringskoden, genom att aktivera en egen identifierande kod för funktionen.

Alla kundgrupper totalt.		Alla verksamhetskostnader	
		C0010	Av vilka: personalkostnader C0020
Allmän förskoleundervisning	R0020	1379	697
Undervisning	R0030	1743	206
Inkvartering	R0040	1207	322
Transport	R0050	1133	486
Måltider	R0060	1114	1254
Övrig elevvård	R0070	1212	1126
Förvaltning	R0080	862	1046
Fastighetsunderhåll	R0090	1553	1311
Sjukhusundervisning	R0100	268	1698
Kapitalkostnader som ingår i interna hyror	R0110	847	667
Hemkommunens betalningsandelar	R0120	198	121

Steg 1.
Kostnaderna
hänförs till
funktionerna

Steg 2. Funktionerna delas upp enligt kundgruppklassificeringen med hjälp av aktivitetsuppgifter och viktcoefficienter.

Alla kundgrupper totalt.		Alla verksamhetskostnader	
		C0010	Av vilka: personalkostnader C0020
Allmän förskoleundervisning	R0020	1379	697
Undervisning	R0030	1743	206
Inkvartering	R0040	1207	322
Transport	R0050	1133	486

Steg 2.
Fördelning av
aktiviteterna på
kundgrupperna.

- 9-årig grundläggande × Viktkoefficient
- Personer med svår × Viktkoefficient
- Grundläggande utbildning för vuxna (Undervisning) osv... × Viktkoefficient

I det andra steget görs fördelningen utifrån elevantal och viktkoefficienter. Eftersom elever med förlängd läroplikt i regel undervisas i mindre grupper eller läraren i en specialklass har en högre lön, måste uppgiften om elevantal viktas. Kostnadsredovisning med viktkoefficienter beskrivs i exemplen om ekvivalenskalkylering.

Viktkoefficienter anger skillnaderna mellan olika kundgrupper i fråga om användningen av resurser i en viss funktion. Koefficienterna räknas ut för varje funktions skilt. Det är möjligt att alla kundgrupper för en funktion ha samma viktkoefficient, i vilket fall fördelningen görs i praktiken enligt elevantalet.

Koefficienterna kan bygga på uppskattningar och de kan justeras i samband med ändringar i kostnadsstrukturen. I så fall behöver de inte justeras ens varje år. Varje kommun har egna koefficienter som avspeglar kommunens kostnadsstruktur och verksamhet. Det är också möjligt att fördela kostnaderna och fastställa koefficienterna per skola, men det behövs inte för myndighetsrapporteringen eftersom TOTT rapporteras bara på kommunnivå. Vid behov kan separata koefficienter beräknas för personalkostnaderna och alla verksamhetskostnader.

Viktkoefficienterna för undervisningsfunktionen kan beräknas till exempel med hjälp av timresursen. Då kan viktkoefficienten baseras till exempel på hur mycket undervisning en elev i kundgruppen får i genomsnitt. En elev i den normala nioåriga grundläggande utbildningen kan ges viktkoefficienten 1, och de övriga gruppernas koefficienter fastställs i förhållande till den.

Gällande fastighetskostnaderna kan man till exempel beräkna den totala ytan (kvadratmeter) av de lokaler som en kundgrupp använder. Då räknar man först ihop ytan av lokalerna för normal undervisning och dividerar den med antalet elever i normal undervisning. På motsvarande sätt beräknas ytan per elev som omfattas av förlängd läroplikt. Om en lokal (t.ex. festsalen i en skola) används av två olika kundgrupper kan denna yta räknas in hos bägge grupperna. Beräkningarna kan också göras per skola, genom att räkna ut hur mycket lokaler varje kundgrupp använder på skolan. Viktkoefficienterna fastställs enligt ytan per elev. Fastighetskostnaderna kan också fördelas direkt utifrån ytan (kvadratmeter), förutsatt att denna uppgift ger en tillräckligt exakt beskrivning av lokalanvändningen.

En specialelev som integrerats i den normala undervisningen antas ha lika stor lokalanvändning som elever i den normala undervisningen. De integrerade elevernas inverkan på koefficienterna bör beaktas om den är betydande för kalkylresultatet.

Skolgångsbiträden hänförs på TOTT till Övrig elevvård. Elever som omfattas av förlängd läroplikt kan ofta ha personliga assistenter, vilket ger en betydligt högre koefficient än för den normala undervisningen. Viktkoefficienten kan beräknas till exempel utifrån antalet skolgångsbiträden som en kundgrupp har och sedan dividera denna resurs med antalet elever.

Bedömningen av hur noggrant viktkoefficienterna beräknas bör göras med eftertanke. Man ska fokusera på noggrannhet såvida det är relevant för slutresultatet. Viktkoefficienterna kan också fastställas utifrån tillförlitliga uppskattningar.

Redovisning i två steg möjliggör automatiserad framtagning av TOTT-rapporterna. Noggrant fastställda viktkoefficienter ger bevisligen ett lika gott slutresultat som manuell fördelning. Fördelning i två steg ger dessutom information om kostnaderna för undervisningsfunktionerna totalt och per kundgrupp.